

ABONY

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség:

if-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Impressiók polgári iskolánk vizsgáiról.

Immár polgári iskolánkban is lezajlot-
tak a vizsgálatok s a tegnap 9 órakor vég-
bement évzáróünnepély után, a közmü-
velődés e szép hajlékába a néma csend
tartja bevonulását, míg 2 hónap mulva a
muzsák zaja ki nem rebenti azt onnan.

Kevés impressiók van a lezajlott
vizsgálatokról, így hát nem sokat írhatunk
azokról. A jó ügynek kívánunk szolgálni
mégis, mikor e kevés tapasztalatot sem
hagyjuk kalap alatt, tudva-tudjuk, hogy a-
minek fül és szemtanui nem lehetünk, hi-
ányos és rövidre szabott bászamolónkhoz
hozzácsatolják azt mások.

Egyik felső osztály vizsgálatából indu-
lunk ki. Tisztán kivehető volt az, hogy a
tantestület, előre megállapított terv alapján,
nem akart a jobb növendékekkel brillirozni.
Legnagyobb részben bukásra kiérdemült nö-
vendékek szólítottak fel és pedig abból a
humánus célból, hogy ha az illetők képesek
lesznek a feladott kérdésekre megfelelni,
mentsék meg magukat a szekundáktól, a-
vagy az osztály ismétlésétől. Sajnos, ezek-
től a veszélyektől a felszóllítottak közül a-
ligha fognak sokan megmenekülni. Nem is

lehet másképp. Egész éven át hanyag is te-
hetségtelen növendéknek a vizsga ezt a le-
súlytót finalit adja jutalmul. Vagy tanul a
növendék s akkor érdemessé válik a kö-
vetkező osztályba lépni, vagy nem tanul s
akkor büntetésből megbuktatják, osztály
isméltésre utasítják; de tanulni, tudni, kell
neki, ha a tudományos pályán boldogulni
akar. Ha több kísérlet után tanulni egyáta-
lában nem akar, vagy nem tud, mi leg-
természetesebb, minthogy leszorítatik arról
a pályáról amelyre nem alkalmas s utasítatik
olyan pályára lépni, amelyen életezéljait biz-
tosabban elérheti, a melyen derék és hasz-
nos tagjává válhat a társadalomnak. Ne
gondolja egyetlen szülő sem, hogy a tan-
testületnek ezen kiküszöbölő eljárása egyéni
önkényből, vagy egyes növendékek iránt
táplált gyűlöletből ered. Koránt sem. Ez a
kiküszöbölő rendszer tisztán egy szigorú
miniszteri rendeletről ered, mely kötelezi
a tantestületet, különösen a felső osztályok-
ban, a hanyag és tehetségtelen növendé-
keknek a tanpályáról való leszorítására és
olyan megélhetési pályára való terelésére,
amelyen még idejekorán boldogulhat.

Hogy pedig az érdemes tantestület
vértette magát az esetleges gyanúsításoktól:
a miniszteri rendelet intencióját egész nyil-

vánosan, a gondnokság, szülők és tanügy-
barátok előtt hajtotta végre, hogy lássa, hal-
ja mindenki, hogy X. Y. növendék saját
hibája következtében bukik meg, vagy szo-
rítatik le a tanpályáról, s nem a tanerő
szeszélyéből, gyűlöletéből avagy önkényéből.

Hallottunk szép és határozott felelete-
ket is; különösen a kisegítő feleleteknél ör-
vendetesen tapasztaltuk, hogy a növendék-
ségnek egy jókora százaléka tehetségben és
szorgalomban intézetünknek díszére válnak.
Ismerjük őket személyesen, tudjuk hogy van
köztük jó, jeles, kitünő tanuló szép szám-
ban. Ezeket óhajtották volna a szülők és
tanügybarátok hallani, de a fentebb jelzett
körülményeknél fogva — minek az inté-
zet érdemes igazgatója kifejezést is adott
— azoknak feleleteiben nem gyönyörköd-
hattunk. Annál nagyobb méretben volt al-
kalmunk meggyőződhetni s fogalmat alkot-
ni magunknak a tantestület páratlan buz-
galmáról és a növendékségnek ernyedetlen
szorgalmáról abból a számtalan kézzmün-
kából, mely a két kiállítási teremben s a
vizsgálati termekben közszemlére ki volt
telve. A tiszta és helyes írásbelidolgozatok, a
komplikált mértani rajzok, a nagybecsü tér-
képek, a mértani testek és jegeczminták
sokféle változata, a szabadkézi rajzok annyi

TÁROZA.

A bátor ember.

Elbeszéli: EGY KIS FIÚ.

Tavaly nagyon kellemetlen volt Pusztá-Tatár-
in a nyár. Az időjárás ugyan szép volt és
dinnénk is volt bőven, de én megbuktam német-
ből és számtanból és ezért úgy bántak velem a
szüleim, mintha én feszitettem volna keresztre a
Jézust. Az édesanyám, akárhányszor csak rám
nézett, mindig úgy megsajnál, hogy sirva fakadt,
az édesapám pedig mindig megakart ölni, mert
megbecstelenítettem a családot. Mikor pedig az
első napon megettem három kis dinnét és hoz-
záfogtam a negyedikhez, megint pofon akart ütni.
Én ezért többnyire az istállóban tartózkodtam
a kocsisoknál. Hanem ebből is baj lett. Az édes-
anyám ugyanis minden szombaton maga fésült
meg a sűrű fésűvel. Addig fésült, míg aztán egy-
szer hangosan elsikoltotta magát és azt mondta,
hogy most már végleg elzüllöttem és az édesapám
beszaladt és megnézte a fésűt és megint mega-
kart ölni.

Akkor jött a házukba Dusa. Dusa a nagy-
bátyám leánya, a Pista bácsié, aki Eszéken lakik
és másképp veti a keresztet mint mi, mert ő
szerb. Azért küldték hozzánk, mert az édesanyja
összeveszett az édesapjával és hirtelen elcsapta
a nevelőt. Erről nekünk gyerekeknek nem szóltak
semmit, de azért mi rögtön tudtuk.

Dusa szintén tizenkét esztendő, de nagyobb
mint én, olyan szép, mint egy angyal, a szeme
pedig olyan, mint a fekete macskánké. Mindjárt
első nap meg akartam cibálni a hosszú haját —
a hugaim haját mindig megszoktam cibálni —
de ő olyan kemény pofont adott nekem, hogy

szikrát hányt a szemem. Ezen nagyon csodálkoz-
tam és dühbe jöttem, mert nálunk a lányok
nem mernek visszaütni, hanem pityeregni szoktak,
ha megverem őket és ennél fogva nekimentem
Dusának, hogy földhöz vágjam. Ekkor egy öklö-
csapást kaptam a karomra, úgy, hogy egészen
elzibadt, aztán egy másikat a gyomromra, úgy,
hogy émelyegni kezdtem, egy harmadikat pedig
az orromra kaptam, úgy, hogy megeredt az
orrom vére, én még akkor hozzá se tudtam
nyúltni. Ezt pedig boxolásnak nevezik. Én nem
sejthettem, hogy egy fehérruhás kisleány boxolni
is tud. Dusa azonban tud, sőt vívni is tud, meg
lovagolni, mert Pista bácsi, aki egy kicsit fuzsitus
ember, megtanította mindenre, mert nagyon fajt
neki, hogy Dusa nem lett fiú, hanem leány.

Én tehát a kúthoz mentem és megmostam
a véres orromat, Dusa meg bement a házba, a
szeme pedig igazán úgy fénylett, mint a fekete
macskánké.

Én aztán egy hegyes vasdarabot tettem a
zsebembe és elhatároztam, hogy betöröm a fejét,
mert ha annyiban hagyom a dolgot, szégyen
volna az egész osztályunkra. Nem bánom, ha
édesapa megint agyon is üt érte, legfőlebb meg-
szököm hazulról: különben is régi tervem egyszer
megszökni.

Délután elmentem halászni. Nálunk nem
szokás horoggal vagy hálóval halászni, mert nálunk
csak Pecze-árok van. Az ember leveti a csiznáját
és fölgyüri a nadrágját, aztán térdig gázol a
vizben és keresgél a kimosott part alatt. A halat,
ha ugyan fog az ember, a nadrágja zsebébe
teszi az ember. Hát amint megyek a vízben, hát
egyszerre a másik oldalon szembejön velem Dusa.
Ő is meztláb volt s ruháját föltúrta térdig és ő
is halászott. Én nem fogtam még semmit, de ő
egy igen szép csikhalat fogott.

Kivettem a zsebemből a hegyes vasdarabot

és azt mondtam neki: No, most meghalsz!

Dusa azonban nem ijedt meg, hanem kidobta
a halat a partra, aztán fölkapott egy nagy kerek
követ és azt mondta: Legyen szerencsém!

Nem akartam megtámadni, mert tudtam,
hogy ez a szerb nő mindenre képes, azért cselhez
folyamodtam, mint az indusvadak szoktak és
zsebre tettem megint a fegyveremet és nevetve
mondtam, hogy hiszen én csak tréfálok!

Erre ő is nevetett és eldobta a nagy követ
és ilyképpen szólt hozzám:

— Ha akarod, kössünk békét, mert én nem
szeretek verekedni, ha nem muszáj. Nekem talán
egy hónapig is nálatok kell maradnom, mert
ahányszor a guvernánt vagy a szobaleány miatt
haj volt, mindig egy hónapig tartott otthon a
harag és azt már látom, hogy a hugaiddal nem
lehet semmit sem kezdeni, mert azok nyalka
libák. De mi ketten jó pajtások lehetnénk s sok
mulatságos dolgot követhetünk el, ha nem árul-
kodnál rám.

— Jól van, — mondtam, — kössünk
békét.

— Isten téged úgy segéljen? — kérdezte.

— Isten engem úgy segéljen! — mondtam.

— Hát akkor ezentúl jó barátok vagyunk.

Azzal hozzám lépett és kétszer megcsókolt.
Így történt, hogy élet-halálra szóló barátságot
kötöttünk, aztán együtt halásztunk a Pecze-árok-
ban, de a szép csik mellé csak egy nitvány kis
czigányhalat foghattunk meg.

Dusa még nálunk volt, mikor hozzánk jött
vadászatra Kempelen bácsi. Kempelen bacsinak
furesza tuskés szemöldöke van, a bajusza pedig
hosszan lelóg, mint a tengeri rozsmaré a Payer-
expedíció képein, a járása pedig olyan ünnepe-
lyes, mint a miséző papé. Kempelen bácsi semmit
sem beszél és mindig olyan arcot csinál, mintha
dühös volna. Ez azért van, mert ő igen bátor

sok gyönyörű példány, a női kézimunkák remek csoportja mind-mind azt juttatta eszünkbe, hogy polgáriiskolánk falai között az 1903—4-ik tanévben hatalmas munka folyt növendékeink szellemi, érzelmi, kézügyességi képzésük érdekében. Merjük állítani, hogy polgáriiskolánk női kézimunka, térkép, mértani, szabadkézirajz stb. kiállítását bátran kiállja a versenyt az ország bármely hasonló intézet kiállításával, sőt azt hisszük, hogy többeket túl is szárnyalna.

Alkalmunk volt meggyőződni a felől is, hogy polgáriiskolánkban különös gond fordított a vallásos, testi és hazafias nevelésre. Beigazoltattam az előbbivel az, hogy állami intézet is lehet a különböző felekezetek vallásának őrhelye; megczáfoltatott az a közfelfogás, mintha állami intézetben a vallásos nevelésre mitsem adnának. A két utóbbi, a testi és hazafias nevelés az ügyesítő és edző torna gyakorlatokból, a magyarok történetének lelkesítő példáiból, hazafias költeményekből és énekekből merítette a szükséges fejlesztő erőt. A női kézimunkákban, a nagyon becses nevelői hatásakon kívül, körünkben annyira szükséges gyakorlatias irányt láttuk kidomborodni.

Összegezve csekélyke impressiókat, elmondhatjuk, hogy intézetünk mindazon kelékekkel rendelkezik, melyek egy mintaszépen működő intézetet a kor színvonalán megtartanak. Mindezen előnyös tulajdonságok mellett is, sem a tanév alatt, sem pedig a vizsgákon nem részesült polgáriiskolánk a közönség részéről a megérdemelt figyelemben és érdeklődésben. A kiállítást is gyéren látogatta a közönség, pedig a növények produktumainak fenomenális gyűjteménye, társadalmunknak nagyobb érdeklődésére volt érdemes, már csak azért is, mert különösképpen ez a kiállítás volt fokmérője az egész évi lázas tevékenységnek.

Tegnap bezárultak a gyönyörű kiállításnak ajtai is, tantestület és növendékség részesevé lesznek a nagyon megérdemelt

nyugalomnak, mi pedig a nyár izzasztó hevében arról fogunk gondolkodni, mi lenne az az expediens, ami polgáriiskolánk iránt nyilvánuló közönyt megszüntetné.

Biz ezt jó volna kigondolni.

Referens.

Tiszt. Kiss Zsigmond ev. ref. lelkész beiktatási ünnepélye.

Egyszerűen, csendben, minden külső fény és pompa nélkül, híveinek bensőség teljes ünneplésével ment végbe ma egy hete ev. ref. új lelkészünk, tiszt. Kiss Zsigmond beiktatása. A beiktatást nt. Mészáros János, Kecskemét jeles lelkész végezte, a délelőtti Isten tisztelet alkalmával, a midőn is nt. Mészáros János az Úr asztalánál tartott beszédben méltatta a mai nap jelentőségét és vezette be az új lelkészt hivatalának gyakorlatába. Az actus kimagasló része volt tiszt. Kiss Zsigmond remek prédikációja, Mózes I. könyvének I. részéből, mit a hívek felemelkedett lélekből buzogó áhitattal hallgattak meg.

Délben a Casinóban társas-ebéd volt, melyen mintegy 70-en vettek részt, intelligenciánk közül sokan, valláskülönbség nélkül. Ott voltak: ft. Lévy Mihály apát, nt. Szánthó Elek, ft. dr. Blumgrund Naftali rabbi, nt. Mészáros János kecskeméti lelkész, Gulner Gyula orsz. képviselőnk, a Lipót rend lovagja, Antos Béla es. es kir. kamarás, főgondnok, Teszár László főszolgabíró, a Ferencz József rend lovagja, Goldschmied Lipót az izr. hitközség elnöke, Zsigmond Antal polg. isk. igazgató, Schlosser László rkath. tantestület igazgatója, Abonyi Gyula, a nemzeti színház művésze, Thaly Elek, Lukács Gyula, Temesközy Gerzson áll. anyakönyvvezető, Pajásti Pál bíró, Máthé József, Papp Peter jegyzők, Temesközy József, Molnár Pál, Fördös Károly tanítók, Kássa Sándor m. kir. állatorvos, Dobozy Kálmán, Király Ferencz, Kássa József, Nagy András, Milus János, Pólya László, Dobozy István, Fehér János, Szandi János, Dobozy Mihály, Varga D. László, továbbá Tóth Sándor történelmi egyház gondnok és még vagy 20-an Kecskemétről, részben tanárok, tanítók, iparosok stb., kik az új lelkészünk iránti szeretetteljes ragaszkodásból jelentek meg itt Abonyban, a beiktatási ünnepélyen.

Az első felköszöntőt nt. Mészáros János tartotta, méltatva az új lelkész multját, érdemeit.

Utánna tiszt. Kiss Zsigmond mondott szép, érdelemteljes beszédet, ajánlva magát az abonyi

társadalom, a jelenlevő más felekezet képviselői figyelmébe, jó indulatába, mit annyival is inkább kíván tenni, mert hiszi, hogy a társadalomnak hasznos tényezője s a lelkész-társaknak pedig ebben az irányban szorgalmas munkatársuk leendő.

Megható volt nt. Szánthó Elek beszéde, melyben üdvözölte utódját, felajánlván neki élet-tapasztalataiból merítendő tanácsait azzal a hivatallal együtt, melyet ő 37 évig lelkiismeretesen vitt s a melyben folytassa — ha jónak találja — azt, a mit ő tett, uralkodjék most már ő, de nem hatalommal, hanem Istentől nyert erejével. Végül megáldotta az új lelkészt.

Tiszt. Kiss Zsigmond szíve meleg érzésével kérte öreg kartársa támogatását jövő munkálkodásához.

Azután Gulner Gyula, nagynevű orsz. képviselőnk emelkedett föl helyéről, s magasan szárnyaló beszédben fejtette ki annak a harmonikus közreműködésnek áldásos következményeit, melyeket a különböző felekezetek lelkészei, híveiknek a világiakban való egyetértésével gyakorlandó munkálkodásban lehet elérni az emberiség, a hazá, e város boldogulására.

Nagy figyelem mellett említette föl, hogy a régiek fellegása szerint ily felekezeti ünnepélyen más felekezetek nem lehetnének jelen, de az az idő — úgy mond — hála Istennek elmúlt s ma már szívesen kérnek részt más felekezetek örömeiből is, bánataiból is. Ez a haladás szelleme, melyet vissza csinálni nem lehet. Mint e kerület orsz. képviselője szólal föl és kell felszólalnia a felekezeti béke érdekében, melyért minden becsületes, igaz hazafinak küzdenie kell, a mint tették eddig papjaink úgy, mint a világiak; ezt a kínsort kell megörizni, melylyel ritka város dicsekedhet s a mit lelkészünk az isteni és emberi érzés magaslataira emelkedve mindég megörizhetnek. Midőn tehát az összes lakosság nevében üdvözli az új lelkészt, a felekezeti egyetértésre és egyetértésre üriti poharát.

Roppant éljenzés és taps kísérte e lángoló beszédet.

Majd Teszár László főszolgabíró köszöntötte föl a kecskemétről átrándult vendégeket. Utánna Koczó mérnök vágott ki egy lelkes tószót, üdvözölve az illusztris triumvirátust, az itteni három felekezet jelenlevő három lelkészét.

Most aztán ft. Lévy Mihály apát, esperesplebános állott föl s a tőle megszokott ékes szavakkal, magas röptű beszédben fejezte ki örömét, hogy a triumvirátus újbel alakulásánál jelen lehet, szíve, lelke minden melegével ajánlotta föl szolgálatát, közreműködését, hogy Árpád né-

ember. Egypár esztendővel ezelőtt pisztolyduellumban agyonlőtte Suskovics bácsit, aki az édesanyám távoli rokona volt és akkor Suskovics néni úgy megijedt, hogy ő is szörnyet halt. Pedig nem is ő rá lőttek, de hát ilyen ijedős az asszony nép. Azóta nálunk mindenki nagyrabecsi Kempelen bácsit, örülnek, ha eljön, mindig a főhelyre ültetik az édesmama mellé, az urak gyufát adnak neki, ha szivarra akar gyújtani, a nők pedig azt mondják, hogy érdekes ember. Való igaz, hogy mindig nagyon bátor arcot csinál. Egyszer láttam, mikor borotválkozott, az álla szappanos volt, de akkor is szigorúan összeránczolta a homlokát. Ha meg iszik egy kocsit, — mert nálunk vadászat után mindig isznak, — akkor még haragosabb lesz és mindig körülnéz, hogy elég bátornak tartja-e mindenki az asztalnál. Ilyenkor az urak nagyon szoktak vigyázni, hogy véletlenül olyat ne mondjanak, amit rossz néven vehetné Kempelen bácsi. És azt is mondják, hogy mindig töltött revolver van a zsebében.

Én Dusanak mindent elmondtam, amit Kempelen bácsiról tudtam, hogy agyonlőtte Suskovics bácsit és hogy Suskovics néni is meghalt és hogy milyen bátor ember, — ebédnél aztán mindig csak Kempelen bácsit nézte. Végül Kempelen bácsinak feltűnt, hogy Dusa le nem veszi róla a szemét és így szólt hozzá:

— Tetszem magának, kisleány?

Dusa mindig megszokta mondani, amit gondol és így felelt:

— Bizony nem tetszik nekem.

És ekkor kiköpött.

— Hát akkor miért néz folyton?

— Mert szeretnék magától valamit kérdezni.

Édesmama már akkor rosszat sejtett, apa pedig vasvilla szemekkel nézett Dusára. Kempelen bácsi azonban biztatta Dusát, hogy csak kérdezzon tőle akármit, ő válaszolni fog. Dusa ekkor összeránczolta a fekete szemöldökét és a fénylő

macskaszemével olyan erősen nézett a rozmarbajszú bácsira, hogy magam is megijedtem. Csendesen mondta:

— Megjelent magának álmában már Suskovics néni?

Erre nagy ijedtség támadt a szobában és én azt hittem, Kempelen bácsi mindjárt kiveszi a töltött revolvért és agyonlővi Dusát. Édesmama azonban kivezette Dusát és büntetésül nem adott neki gyümölcsöt, pedig Dusa vendégünk volt. Engem is kikergetett apa, de ez nagy igazságtalanság volt, mert én meg se mukkantam, sőt aznap véletlenül igen jól viseltem magamat. Dusa azonban igen dühös volt, hogy nem kapott gyümölcsöt és egyre azt mondta nekem, hogy ezt nem viszi el szárazon Kempelen bácsi. Két napig dühös volt, mert nem eresztették az ebédlőbe, hanem külön terítették neki a gyerekszobában, akkor aztán kész volt a bosszúállás terve. Estére végre is hajtotta és én segitettem neki, bár nagyon féltem és ellenkeztem, mégis segitettem neki, mert amit ő akart, azt mindig megtettem.

Az urak egész estig vadásztak és künn a tarlókon zsványpescenyét sütöttek, úgy, hogy mikor hétkor hazajöttek, majd leragadt a szemök a nagy fáradtságtól meg a bortól és tüstént ágyba feküdtek. Édesmama a hugaimmal odaát volt Szombathyéknál teán, de Dusát és engem nem mertek magukkal vinni. És ekkor hajtottuk végre a tervünket. Dusa kibontotta a haját, az arcát befehéřítette lisztporral és korommal nagy fekete karikát csinált a szeme köré, aztán egy fehér lepedőt vett magára, mint a kísértetek szokták. A fekete kandúrt bepólyázta egy gyerekpólyába, de a farkát künnhagyta, hogy megfoghassa a kdzével. Én pedig magamhoz vettem a varázslámpámat, melyet laterna magica-nak hívnak s amelyet az édes Jézuska hozott nekem 4 forint 50 krajczárért, mert karácsonykor elég jó bizonyítványom volt és akkor még se ki sem merte

volna remélni, hogy év végén megbukom két tantárgyból. Én sem.

Mikor a vendégszoba előtt hallgatództunk, Kempelen bácsi már úgy hortyogott, mint az inárcsi fűrészmalom, amely gőzerőre van berendezve. Óvatosan benyitottunk a sötét szobába. Dusa szembeállott az ágygyal, magam pedig a divány mellé állottam és fogam borzasztóan vaczogott a felelemtől, de azért mégsem szaladtam el. Ekkor a laternából két fényt vettem a falra és Dusa odaállott a fényes tányérba és a szemét forgatta. A fekete macskát pedig a karján tartotta, mintha pólyágyerek volna. Ámbár tudtam, hogy Dusa mégis olyan iszonyu és kísérteties volt, hogy halálra megijedtem és a laterna reszketett a kezemben és a két fény is tánczolt. De azért mégsem szaladtam el.

És Dusa ekkor üvöltöni kezdett.

— Kempelen! Kempelen! — üvöltött — Kempelen!

Hanem a bácsi igen mélyen aludt és csak akkor ébredt föl, amikor Dusa már sokszor üvöltött. Ekkor egyszerre felült az ágyában és mereven nézte a reszkető fényt.

— Ismersz Kempelen? — üvöltötte Dusa.

— Ki az? Mi az? — ordította a bácsi.

— Suskovicsné vagyok, kinek meggyilkoltad az urát. A gyerekemnek nincs sem apja, sem anyja, elhoztam neked, nesze, nevedd föl!

Azzal a farkánál odadobta a macskát az ágyra. A macska ijedt nyekkenéssel ráesett Kempelen mellére, onnan fölugrott az almariom tetejére, mint egy fekete ördög.

Kempelen bácsi nem szólt semmit, hanem visszafeküdt a párnára. Én pedig hirtelen elfújtam a laterna gyertyáját, aztán kiszaladtunk az ajtón, miközben jól összeütöttük a fejünket. A macska a lábunk alatt rohant ki. Azt hittük, hogy Kempelen bácsi fel fogja lármázni az egész hazát, de biz az meg se mozcizant a szobájában. Dusa

pének országa az ígéret fölülje legyen, minden polgárt a vallásos meggyőződés hasson át. Végül köszönetet fejezte Gulner Gyula orsz. képviselőnek és irányítói munkálkodására való felhívásáért és abban való tényleges és hathatós működéséért, a további egyetértő munkálkodásra emeli poharát. Az erre felhangzott éljenzés lecsillapultával nt. Mészáros János a lélekben jelenlévő, a kerület ősz főgondnokára, Antos Jánosra mondott lelkes felköszöntőt.

Azután pedig ft. Blumgrund Naftali rabbi tartott egy költői hasonlatokban gazdag beszédet az induló hajó ünnepeltetéséről s a megérkezett hajó jelentőségéről, melyet az új és régi lelkesre vonatkozva kívánt szerencsés és áldásos utat az induló új hajó-kormányosnak és a gazdag rakományal megérkezett réginek nyugodt, boldog pihenést.

Aztán ismét Gulner Gyula mondott egy szép felköszöntőt az új lelkész jelenlévő edesatyjára.

Végül pedig nt. Mészáros János lelkészét élte, mint a mai ünnepély faktorát.

4 óra után a társaság szétoszlott, a kecskeméti egyenesen a vasúthoz mentek, hogy hazatazzanak.

Tanács-ülés.

Kevés érdeklődés mellett érdekes gyűlést tartott előjáróságunk csütörtökön, melyet Palásti Pál bíró megnyitván, a jkv. hitelesítésére Temesközy Gerzont és Király Jánost kérte föl.

Papp Péter előadó jegyző kérte a gyűlést, hogy mint eddig, most is szavazzon meg a polg. iskola jó tanulói részére ösztöndíjjakat, mely a múlt évben, minden osztályra 20—20 korona s így 80 korona volt, az idén már két osztállyal szaporodván az iskola, 120 korona lenne. Papp jegyző és Máthé főjegyző indokolták a javaslatot, majd Temesközy szólalt föl és kérte a tanácsot, hogy ezt az ösztöndíjját ne erkölcsi kényszerűségből, ne a szokás jogán, hanem az iskola iránt tanúsítandó jó indulatból, jó akaratból minden ellenvetés nélkül, egyhangulag szavazza meg. Nem is emelkedett egy hang sem ellene — spontán, hanem mégis csak úgy kellett annak intéződnie, hogy bizony sok szó esett arról is, meg részben összefüggően, részben attól teljesen eltérő dolgokról is, míg nagy nehezen aztán egyhangulag elfogadtatott a javaslat.

Aztán Máthé főjegyző jelentette be Szabó István elhalálozásával megüresedett irnoki állás betöltése tárgyában a javaslatát, melyre nézve

aztán megmosakodott, anélkül, hogy valaki észrevette volna a cselédek közül s mire edesmamák visszajöttek Szombathyéktól, akkor már mi ketten mélyen aludtunk, ki-ki a maga szobájában.

Mikor reggel fölbredtem, igen örültem a sikerült tréfának, de apa rosszkedvű volt reggelinél és azt mondta, hogy Kempelen bácsit haldokolva találták a szobájában. Erre már én sem örültem. Kempelen bácsit a nyavalya törte és félrebeszélte és edesmama azt mondta, nagyon kellemetlen, hogy éppen a mi házukban lett beteg. Később Dusával kimentünk az ököristálló mögé és ott ünnepélyesen megesküdtünk, hogy ezt nem fogjuk elmondani senkinek. Meg is tartottam az esküt, csak két jó barátomnak mondtam el, de ök viszonszókat tettek, hogy a kispadon sem vallják be az igazgató urnak. (Mind a kettő igen elszánt ismétlő).

Kempelen bácsi még öt napig feküdt nálunk, de nem halt meg, hanem hazavitték tragacson. Még akkor se tudta, hogy flu-e vagy leány. Azóta elmúlt egy esztendő és most már egészen jól van. A multkor láttam a templomban, bottal jár, de azért egészen jól van, csak czukkol egy kicsit.

A vakáció, fájdalom, igen gyorsan röpött el, mint rendszeren és Dusa igen sajnálta, mikor a kedves szülei három hét múlva már kibékültek és őt hazavitték. Ámbár csak leány, mégis be kell vallanom, hogy nem ismertem még fiút, aki olyan lett volna, mint ő. Mert akárhányszor fájjt is neki valamije, azért sohasem sirt, még akkor sem, amikor megrugta a Fanni. (Fanni egy csikó.) És nem is árulkodott soha. Most is sokat gondolunk egymásra és gyakran igen szép képes levelezőlapokat kapok tőle. Ha nagy leszek, talán feleségül veszem, mert ő ezt igen óhajtja, de előbb meg kell tanulnom a boxolást, különben mindég neki lenne igaza, ami lealázó volna rám nézve.

Herczeg Ferencz.

fölkéri a gyűlés járási főszolgabíránkat, hogy pályázatot hirdessen s az állás a képviselő testület által töltessek be.

Itt Temesközy Gerzson szólalt föl, hátrányosnak jelezvén a vonatkozó szabályrendeletnek azt a tételét, hogy irnoki állásra csak nyolc osztályt végzett egyének alkalmazhatók, mi által ki vannak zárva olyan tapasztalt, régi, nagy gyakorlattal bíró tisztviselők, akik állandóak lennének s állásaik nem lennének folyton változásnak kitéve, ők maguk pedig nemcsak mindég az után látnának, hogy hol, mikor nyílik valamely jobb javadalmazású hely. Indítványt tesz tehát arra, miszerint javasolja a tanács a közgyűlésnek, hogy a választással egyidejűleg a szabályrendelet oda módosítsassék, hogy a községi irnoki állásra csupán 4 középiskola elvégzése kívántassék, mely a mi polgári iskolánkhoz mérten éppen megfelelő kvalifikációt nyújt a mi fiainknak arra, hogy itthon is alapíthassanak maguknak biztos eksts tencziát. De meg sem az állam, sem a megye, sem egyes városok nem kívánnak irnoki állást betöltő egyénekre nézve nagyobb kvalifikációt.

Ehhez a gyűlés hozza is járult. Több apró ügyek elintézése után Papp Péter jegyző, a gyűlés előtt Kelemen János rendőr-örmezt, Bánkó István és Fodor Andras tizedeseket és Retkes Béla és Földi Antal rendőröket, mint a rendőrség személyzetét feleskettette, mely után beszédet intézett hozzájuk hivatásuk pontos teljesítésére nézve és őket állásukban végleges alkalmazottnak jelentette ki.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Szinészet.

Napról-napra fokozódó érdeklődés és a közönség pártfogása mellett működik Patotai társulata. A pártfogásra reá szolgál a szabatos összjáték, a főbb magán szereplők igazán gondos és törekvő játéka. A zenekar működése is minden tekintetben hozzá simul az előadáshoz. Csupán egy kívánságunk volna, és pedig az, hogy az ugynevezett főmeg jelenetekben kissé nagyobb élénkséget láthatnánk. Az énekkar megerősítése és a státszíták nagyobb számmal a színpadra állítása feltétlenül szükséges.

Az egyes előadásokról a következőkben számolunk be. A mult szombaton „Bob herczeg”-ben Solti Vilma emeljük ki. Egy valódi subrett talentum, hangja behizelgő, tiszta csengésű, játéka kifejező. Rövid pár nap alatt behizelgte magát a közönség kedvencévé. Kiemeljük meg a hölgyek közül Geröfi Ilonát (Viktoria hercz.) és Gelléri Gizikét (Annie) kik nagyban hozzájárultak a sikerhez. A férfiak között Madas Pista (borbély), Balogh Árpád (Pompinus) váltak ki.

Vasárnap 19-én. Géczy István nagyhatású népszínművét „Az ördög mátkáját” láttuk minden tekintetben szabatos előadásban. Az előadás lelke itt is Solti Vilma volt. Gelléri Gizike (Baricza) kedves megjelenésével, pajkos játékával, Geröfi Ilona pedig érzelmes játékával excellált. Kisebb epizód szerepében kitűnt Kovás. A férfiak közt Kovás Sándor (Híros Pirtos Estván) töröl szakadt igazi székely alakot mutatott be. Gyárfás Ödön pedig (Pál Miklós) szintén ügyes alakítást nyújtott. Balogh Árpád (Botár), Ács József (Andor) jól betöltötték helyüket.

Keddén 21-én, a „Drót ostót”-ot láttuk, ezt a kitűnő, híres operettet, kitűnő előadásban, tele színház előtt. Egyebet talán nem is kellene mondanunk, ha nem kényszerítene rá Madas Pista, a jeles Pfefferkorn, pompás humorával és alakításával. Azután Solti Vilma, mint emivaló tölleány. Pompás képviselő jelölt — bádogos mester volt Kovás, ez a temperamentumos színművész. Igen kedves volt Gelléri is.

Tele van a világ szája panaszszal, hogy így, úgy romlanak az erkölcsök és ezt nagyban elősegítik a frivol szindarabok előadása. Pedig hát ez nem egészen van így, mert a szerdai caviart bizony nagyon kevesen vették be a „Csoda gyermek” előadásával. A darab pikánsnak pikáns, de jó s ami fő, nem annyira frivol, hogy felnőttek meg ne nézhetnék, amennyiben az egyes sikamlós jeleneteket és szavakat nyomban követi egy-egy epizód, ami a készülő frivolság fonatát elmeletszí. Geröfi Ilona igen kedves özvegy volt, jól játszott s ami fő, discretül. Méltó partnere volt Kovás, mint agyafurt Croche, aki finom komikumával folyton derűltésgben tartotta a közönséget, ép úgy Madas Pista is. Szép alakítást nyújtott Gelléri Gizike. Ácsnak Durieux szerepe nem való.

Csütörtökön Véli Miksa „Jön a kérés” című

epizódját láttuk jó előadásban, melynek végén a szerzőt többször kihívták s néhány virág esokorral is meglepték.

Ezt követte „Lotti ezredesi.” Ezt a darabot már többször láttuk, mégis elég érdekes volt Solti Vilma új Lottijának pompás alakításával, dalaival és sikkes tánczaival, melyekben kitűnő társa volt Gyárfás, mint rája. Kovásot már nem is dicsérjük, ő mindég egyformán mulattat. Jól felfogták szerepüket Szabó Gyula, Szili, különösen a mindég kedves Gelléri Gizike. Ács most elemében volt.

Pénteken félhelyárral „Nebántvirág” ment nagyon esekély számú közönség előtt, pedig érdekes lett volna Solti és Madas szép játéka nagyobb érdeklődésre, de hát hiába, a nagyon ismert darabok nem vonzanak.

Tegnap „Takarodó” drámai színművet adták Halász Alfréd, a vigszínház jeles tagjának vendég felléptével s ma a „Falu rózsája” népszínművet adják elő.

MI UJSÁG?

— **Áthelyezés.** A váci megyés püspök K o n c z I s t v a n abonyi rom. kath. s. lelkészt Halasra helyezte át. A tanyestület részére adott ebédén ft. Lévay apát sajnálatát fejezte ki az eltávozás felett, mert mint mondá Koneczban kitűnő, hivatott s. lelkészt veszít. Mi is sajnáljuk eltávozását, ittmaradása érdekében azonban mitsem tehetünk csak kívánnatjuk, hogy új állomásán jól érezze magát s szolgáljon a halasi levegő egészségére.

— **Bimbó hullás.** A rom. kath. hitközség kedvel kántorának, Rithnovszky Antalnak és kedves nejeinek rajongásig szeretett kis fia, Antika f. hó 20-én este 11 órakor egy éves korában meghalt. A vigasztalhatlan szülők 22-én d. u. 5 órakor kísérték szívük szerelmét a temetőbe s helyezték számos előelő közönség részvételével a télen elhunyt kis leányuk mellé. „Angyal kellett az Istennek angyal kellett!” nyugodjanak meg ebben a tájdonas szülők s találjanak vigaszt a változhatatlanban, a mi s a nagy közönség igaz részvételében.

— **Megvondéglés.** ft. Lévay Mihály apát-plebános a rom. kath. tanítótestületet a vizsgák szerencsés bevégeztének alkalmából f. hó 21-én vendégszerető asztalához a legszívélyesebben meg hívta. Nagyon izletes kitűnő ebédben volt részük tanítóinknak, mint fészerezett az illusztris házigazdának kedves közlekedése s az a fényes elismerése melyet gyönyörű szavakban nyújtott a tanítóknak laudacatlan fáradságukért, azért a dicséretes eredményért, miről alkalmá volt minden egyes osztály vizsgulaton meggyőződést szerezni. Viszonzástul szép szavakban eltektek a derek főpapot Schlosser László ig. tanító és Winn. er. h. Béla s. lelkész.

— **Vizsga.** A helybeli alsófoku ipartanonez iskola évszázó vizsgái f. hó 26-án, ma délután 3 óratól kezdődőleg tartatnak meg a kath. központi iskolában. Ugyan akkor és ugyanitt tekinthetők meg a tanoncok iparkészítményei és rajzai. A vizsgálatokat a jutalmak kiosztása követi.

— **Nyári mulatság.** Az abonyi kereskedők és kereskedő ifjuság július hó 3-án az „Erzsebet liget”-ben a szegény gyermekek felruhazása javára táncmulatságot rendez, a rendezőség elén: Löffler Miksa elnök. Havas Ignác ellenőr Löwenstein Simon pénztárnok. Brück Adolf jegyző állanak, a mi a mulatság sikerét előre is biztosítja. Kezdeté délután 5 órakor. Személyi jegy 2 korona, család-jegy 4 korona. Kedvezően fog eseten a táncmulatság július 10-én tartatik meg. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirtlapilag nyugtáz a rendezőség.

— **A „Budapesti Ujságírók Egyesülete”** segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellekletek lesznek a műben. Az Almanach igazán személt és lelket gyönyörködtető nagy albumalakú diszinné lesz és potom 5 friba kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja” kiadóhivatalához küldendők, Budapesti, VII. Károly-körut 9. Mutatoul közöljük Herczeg Ferencz fenti cikkét, melyet az Almanach számára írt.

Szerkesztői üzenetek.

Jáskorajenő. Nem kísérté figyelemmel mult számunkat, azt a hírt már leköztük. Egy másik levelet is kaptam, az abban köztölt híre nézve azonban azt az utasítást hogy a hírt csak a július 10-iki számban tegyem közzé. Tiszteletteljes üdvözet.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **kézpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre **5¹/₂%-os** kamattal, továbbá törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket, melyek

4 és 4¹/₂ százalékos kama!

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendőek vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:			4 ¹ / ₂ százalékos kamatuakra nézve:		
100 kor. után 10 év a. évenként	12 kor. 80 f-rel		100 kor. után 10 év a. évenként	13 kor. 10 f-rel	
" " " 15 " " "	9 " 35 "		" " " 15 " " "	9 " 60 "	
" " " 20 " " "	7 " 75 "		" " " 20 " " "	8 " 05 "	
" " " 25 " " "	7 " 15 "		" " " 25 " " "	7 " 30 "	
" " " 30 " " "	6 " 35 "		" " " 30 " " "	6 " 75 "	
" " " 35 " " "	5 " 95 "		" " " 35 " " "	6 " 25 "	
" " " 40 " " "	5 " 65 "		" " " 40 " " "	5 " 85 "	
" " " 45 " " "	5 " 35 "		" " " 45 " " "	5 " 65 "	
" " " 50 " " "	5 " 15 "		" " " 50 " " "	5 " 45 "	

Ezen összegekben úgy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számítottatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapirokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árúkra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és árú vételét és eladását.

Elfogadunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyancsak minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

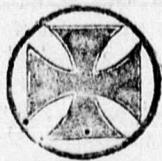
CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

Részvénytársaság. (Városház épület.)

Ne vegyen senki hangszeret,

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI., Király-utca, 44/II.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüli jótállás mellett: köszvény, reuma, asztma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, a ki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. A hol már semmiféle használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

¶ nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

¶ kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldi utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca, 3/a sz.

JORGÓ JÁNOS órász, gyári raktár Wien III. Rennweg Nr. 75/B

Levelező-lap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, öleső bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindeanemű zsebróba új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapázióra, nickeltokban	36 órai jár.	frt. 2-30
8039. sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr.		1-
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű		5-
7989. sz. inga-óra ütőművel, 2 súlylyal		
130 czm. magas		11 50
7929. sz. jó ébresztő óra		1-20

Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/B pontosan figyelni.

Biztos keresetet

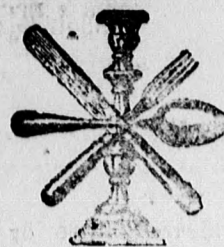
nyújtunk minden állású egyének sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet üzlet. Ajánlatok intézendők: „SORSJEGY LETÉTI BANK”-hoz, Budapest, VIII. József-körút 16.

Eg/ háztartási mérleg ingyen!

Mesés öleső árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírűs kiválóságukért általános kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 drb. mexk. ezüst asztali kést	
6 " " " evővillát	
6 " " " evőkanalat	
12 " " " kávékanalat	
6 " " " kiváló deszertkés	
6 " " " deszertvilla	
1 " " " mexk. ez. levesmer. kanál	
1 " " " ezüst tejmerítő	
1 " " " elegáns szalon asztali gyertyatartót	

46 drb. összesen csak **6.50** frt.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Auffenberg József, Budapest, VII., Huszár-u. 6.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászatú magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, füzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok.

Mehr Sámuel,

okleveles műszabásztanító.

Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.

Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornénál Szelei-út 142. szám.

5 koronáért küldök 4¹/₂ kiló (körülbelül 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipereszappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Auffenberg József,

Budapest, VII., Huszár-utca 6. sz.

Eladás.

A szelei-utca 140. és 141. sz. a. lévő Aranyi-féle ház és belseg szabadkézből eladó. Venni szándékozók Abonyban özv. Aranyi Sándornénál és Czegeleden Dr. Aranyi Lajosnál tudhatják meg a feltételeket.

Gőzcséplő készletek malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetés feltételek mellett

Bakács Oszkár gépgyár

Budapest, IX. Köztelek-utca 9.

Kitűnően kijavított használt gőzcséplő készletek raktáron. Csere üzletek köttetnek.